

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/5/2023
Identifikačné číslo spisu:	4117230186
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4117230186.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v právnej veci obchodnej spoločnosti: Fresh Group Slovakia, s. r. o., Nové Zámky, Bitúnková 13, IČO: 46 700 277, za účasti osoby, o právach a povinnostiach ktorej sa koná: S. J., nar. XX. S. XXXX, J. obaja zastúpení advokátskou kanceláriou MD legal, s.r.o., Zvolen, Jaseňová 7, IČO: 47 256 729, na návrh navrhovateľa Okresný úrad Nitra, odbor živnostenského podnikania, Nitra, Štefánikova trieda č. 69, v konaní o zrušení spoločnosti, o dovolaní obchodnej spoločnosti a osoby, o právach a povinnostiach ktorej sa koná proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 17. decembra 2020, č. k. 26Cob/61/2020-190, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 17. decembra 2020, č. k. 26Cob/61/2020-190 a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 10. decembra 2018, č. k. 29CbR/636/2017-78, vo výroku I. rozhodol tak, že do konania pribral ako účastníka spoločníka spoločnosti S. J., nar. XX. S. XXXX, T. ako osobu, o právach a povinnostiach ktorej sa koná (ďalej aj ako „účastník“). Výrokom II. obchodnú spoločnosť Fresh Group Slovakia, s. r. o., so sídlom Bitúnková 13, 940 01 Nové Zámky, IČO: 46 700 277 (ďalej aj ako „spoločnosť“), zrušil bez likvidácie a výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na návrh Okresného úradu Nitra doručený súdu dňa 13. novembra 2017, ktorým sa tento domáhal zrušenia spoločnosti Fresh Group Slovakia, s. r. o., z dôvodu, že v budove na adrese Bitúnková 13, Nové Zámky, spoločnosť nemala označené sídlo. Okresný úrad Nitra tak zistil nesúlad medzi reálnym stavom a stavom zápisu sídla a podal návrh na zrušenie spoločnosti podľa § 68 ods. 6 písm. g) Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“).

2.1. Okresný súd vec právne posúdil s poukazom na ustanovenia § 7 ods. 2, § 10 ods. 1, § 304 písm. a), § 308 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) a § 68 ods. 6, § 68 ods. 2 a 3 písm. c), § 68 ods. 7, 9 a 10, § 2 ods. 3, § 40 ods. 1 a 2, § 40 ods. 4, § 151, § 152 Obchodného zákonníka. Spoločnosť bola zapísaná do obchodného registra dňa 5. júna 2012 a mala jediného spoločníka S. J.,

nar. XX. S. XXXX, bytom T.. Jediného spoločníka uvedenej spoločnosti súd prvej inštancie pribral do konania vzhľadom na skutočnosť, že tento jediný spoločník je účastníkom konania v zmysle § 7 ods. 2 CMP ako osoba, o ktorej právach a povinnostiach sa má tiež konať.

2.2. Z registrového spisu spoločnosti mal súd prvej inštancie ďalej za preukázané, že spoločnosť mala zapísané sídlo do obchodného registra na adrese Bitúnková 13, 940 01 Nové Zámky. Z výpisu z Katastra nehnuteľností vyplýva skutočnosť, že spoločnosť bola vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX, nebytový priestor v nehnuteľnosti zapísanej na parcela č. XXXX/XX, súpisné č. XXXX, vchod 12, 2. posch., priestor č. 9-14, v celosti. Z uvedeného tak mal okresný súd za preukázané, že spoločnosť spĺňala podmienky uvedené v § 2 ods. 3 Obchodného zákonníka, čím nebol daný dôvod jej zrušenia podľa § 68 ods. 6 písm. g) ObZ.

2.3. V priebehu konania lustráciou v zbierke listín Okresného súdu Nitra a v Registri účtovných závierok Ministerstva financií Slovenskej republiky ďalej okresný súd zistil, že spoločnosť nezaložila individuálne účtovné závierky za roky 2013 až 2017, čím porušila povinnosť uvedenú v § 40 ods. 1 Obchodného zákonníka a bol daný dôvod zrušenia podľa § 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka, nakoľko spoločnosť nespĺnila povinnosť uložiť do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej 2 účtovné obdobia nasledujúce po sebe.

2.4. Súd prvej inštancie zaslal spoločnosti výzvu na odstránenie dôvodu, pre ktorý bol podaný návrh na jej zrušenie (§ 68 ods. 6 písm. g) Obch. zák.). Spoločnosti bola výzva doručená dňa 8. februára 2018, k výzve sa spoločnosť nevyjadrila. Oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti bolo zverejnené v obchodnom vestníku dňa 26. januára 2018. Lehota uplynula dňa 26. júla 2018, po ktorom dni mohlo byť o zrušení spoločnosti rozhodnuté.

2.5. Súd prvej inštancie vo výsledku uzavrel, že v čase rozhodovania existoval zákonný dôvod na zrušenie spoločnosti podľa ustanovenia § 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka. Zároveň skonštatoval, že v dôsledku naplnenia dôvodu zrušenia spoločnosti podľa § 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka platí zákonná vyvrátiteľná domnienka o nemajetnosti v predmetnej spoločnosti, t. j. o tom, že spoločnosť nemá majetok, ktorý postačuje na náhradu primeraných výdavkov a odmeny na výkon funkcie likvidátora (§ 68 ods. 9 Obchodného zákonníka). Uviedol, že súd v takomto prípade nemusí vykonávať dokazovanie o majetku spoločnosti, pričom opak tejto zákonnej domnienky o nemajetnosti môže pred rozhodnutím súdu o zrušení spoločnosti preukázať osoba, ktorá osvedčí svoj právny záujem na tejto skutočnosti. S poukazom na § 68 ods. 9 Obchodného zákonníka preto súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo zákonnej fikcie o nemajetnosti spoločnosti a rozhodol o jej zrušení bez likvidácie. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Na odvolanie spoločnosti Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“), ako súd odvolací, uznesením z 31. júla 2019, č. k. 26Cob/39/2019-112, uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 29CbR/636/2017-78 z 10. decembra 2018 v napadnutej časti výrokov II. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie (I. výrok). Odvolací súd odvolanie účastníka ako podané oneskorene odmietol (II. výrok).

3.1. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v danom prípade k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý proces došlo v dôsledku nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorá má za následok jeho nepreskúmateľnosť. Nedostatočnosť odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie videl odvolací súd v tom, že odôvodnenie napadnutého meritórneho uznesenia súdu prvej inštancie vykazuje znaky vnútornej protirečivosti ohľadne posúdenia otázky rozhodujúcej pre rozhodnutie vo veci. Uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol o zrušení spoločnosti z dôvodu podľa § 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka, keďže ustálil, že spoločnosť nespĺnila povinnosť uložiť do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej 2 účtovné obdobia nasledujúce po sebe. Spoločnosť zrušil bez likvidácie s poukazom na § 68 ods. 9 Obchodného zákonníka, čo prichádza do úvahy v prípadoch, ak súd pred vydaním rozhodnutia zrušení spoločnosti zistí, že spoločnosť nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora. Vychádzal pritom z vyvrátiteľnej právnej domnienky zakotvenej v druhej vete § 68 ods. 9 Obchodného zákonníka, podľa ktorej, ak si spoločnosť nespĺní povinnosť podľa ods. 6 písm. f) cit. ustanovenia, súd má zato, že spoločnosť nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora.

3.2. Odvolací súd uviedol, že záver súdu prvej inštancie o potrebe zrušiť predmetnú spoločnosť bez likvidácie, s poukazom na jej nemajetnosť vyplývajúcu výlučne z vyvrátiteľnej právnej domnienky zakotvenej v druhej vete § 68 ods. 9 Obchodného zákonníka by obstál, ak by súd k jej opaku nedospel už v rámci ním skôr vykonaného zisťovania. Sám súd prvej inštancie v čase rozhodovania mal ustálené, že zrušovaná spoločnosť je vlastníkom vyššie spomínaného nebytového priestoru a upozornil na to aj v odôvodnení napadnutého uznesenia. Taktiež zistil u zrušovanej spoločnosti vlastníctvo motorového vozidla. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že tento sa uvedenými okolnosťami vyvracajúcimi právnou domnienku nemajetnosti spoločnosti, majúcimi teda rozhodujúci vplyv na posúdenie žalobou uplatneného nároku, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nevysporiadal. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v napadnutej časti zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom uviedol, že úlohou okresného súdu bude zvoliť taký procesný postup, aby k uvedenému porušeniu procesných práv strán sporu opätovne nedošlo, pričom tiež opätovne preveriť, či podmienka zrušenia spoločnosti uvedená v paragrafe § 68 ods. 6 písm. f) v čase jeho nového rozhodnutia ešte stále trvá.

4. Súd prvej inštancie svojím v poradí druhým uznesením z 2. marca 2020, č. k. 29CbR/636/2017-156 rozhodol tak, že vo výroku I. spoločnosť zrušil s likvidáciou, vo výroku II. menoval spoločníka za likvidátora spoločnosti, vo výroku III. upravil konanie likvidátora (na úkony smerujúce len k likvidácii spoločnosti) a vo výroku IV. nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania.

4.1. Lustráciou v zbierke listín Okresného súdu Nitra a v Registri účtovných závierok Ministerstva financií Slovenskej republiky okresný súd zistil, že spoločnosť založila individuálnu účtovnú závierku za rok 2012. Spoločnosť nezaložila individuálne účtovné závierky za roky 2013-2018, čím porušila povinnosť uvedenú v § 40 ods. 1 Obchodného zákonníka a bol daný dôvod jej zrušenia podľa § 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka, keďže spoločnosť nesplnila povinnosť uložiť do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej dve účtovné obdobia nasledujúce po sebe. Súd zaslal spoločnosti výzvu na odstránenie dôvodu, pre ktorý bolo vedené konanie o jej zrušení (§ 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka) na č. l. 123 spisu. Spoločnosť sa k výzve nevyjadrila, dôvod neodstránila.

4.2. Pri preverovaní, či spoločnosť spĺňa podmienky podľa § 2 ods. 3 Obchodného zákonníka, okresný súd zistil, že spoločnosť je vlastníkom nebytového priestoru č. 14, nachádzajúcim sa na 2. poschodí, vo vchode č. 13, stavby so súpisným číslom XXXX, na parcele číslo XXXX/XX, evidovaným Okresným úradom Nové Zámky, katastrálnym odborom, pre okres L., obec L., katastrálne územie L. na liste vlastníctva číslo XXXXX. Z uvedeného mal súd za preukázané, že spoločnosť mala obchodný majetok, ktorý postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny likvidátora (súdne a iné poplatky, cestovné náhrady, poštovné, telekomunikačné poplatky, náklady na znalecké posudky a odborné stanoviská, preklady, odpisy a fotokópie) a rozhodol o jej zrušení s likvidáciou. Vykonaným dokazovaním a zistením majetku spoločnosti bola podľa súdu prvej inštancie vyvrátená domnienka nemajetnosti spoločnosti (§ 68 ods. 9 Obchodného zákonníka).

4.3. V odôvodnení súd prvej inštancie zhrnul, že vychádzajúc zo zisteného skutkového a právneho stavu, dospel k záveru, že v čase rozhodovania (2. marca 2020) existoval zákonný dôvod na zrušenie spoločnosti podľa § 68 ods. 6 písm. f) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom do 30. septembra 2020. Zároveň uviedol, že spoločnosť je vlastníkom vyššie uvedeného nebytového priestoru, čo odôvodňuje nariadenie likvidácie spoločnosti v zmysle § 68 ods. 8 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom do 30. septembra 2020, keďže predpokladaný majetok spoločnosti bude postačovať na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora. Súčasne dospel k záveru, že boli splnené i podmienky pre vymenovanie likvidátora súdom postupom podľa § 71 ods. 1 Obchodného zákonníka, z uvedeného dôvodu súd vymenoval za likvidátora jediného spoločníka spoločnosti, ktorého mohol vymenovať aj bez jeho súhlasu.

5. Proti uzneseniu okresného súdu č. k. 29CbR/636/2017-156 z 2. marca 2020 podali odvolanie spoločnosť i účastník, v ktorom zhodne uviedli, že dôvod zrušenia spoločnosti, na ktorom založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o zrušení spoločnosti (§ 68 ods. 6 písm. f) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom do 30. septembra 2020) odpadol, keďže spoločnosť založila do registra účtovných závierok zriadeného podľa § 23 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení

neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o účtovníctve“) dňa 7. marca 2020 individuálne účtovné záznamy za roky 2013 - 2019.

6. Na odvolanie spoločnosti a účastníka odvolací súd svojím v poradí druhým uznesením zo 17. decembra 2020, č. k. 26Cob/61/2020-190, uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 29CbR/636/2017-156 z 2. marca 2020 potvrdil (I. výrok). Žiadnemu z účastníkov sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (II. výrok).

6.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, súhlasí s právnym posúdením a postupom súdu, a preto nebude dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie z dôvodu hospodárnosti opakovať. Na doplnenie dôvodov poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo 280/2000 z 30. júla 2002, podľa ktorého podmienky pre zrušenie spoločnosti podľa § 68 ods. 6 Obchodného zákonníka musia byť splnené v čase rozhodovania súdu. Uviedol, že v čase, keď súd prvej inštancie rozhodoval o zrušení spoločnosti (dňa 2. marca 2020) boli splnené podmienky pre zrušenie spoločnosti podľa § 68 ods. 6 písm. f) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom do 30. septembra 2020, keďže individuálne účtovné záznamy spoločnosti boli do registra účtovných záznamov založené až 7. marca 2020 (ako to aj uviedli odvolatelia v odvolaní).

6.2. Na doplnenie uviedol, že hoci v čase rozhodovania súdu prvej inštancie ešte nebola účinná novela zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (účinná od 1. októbra 2020), podmienky na zrušenie spoločnosti by boli v splnení aj podľa novelizovaného ustanovenia § 68b ods. 1 písm. e), keďže v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola spoločnosť v omeškaní s plnením povinnosti podľa § 40 ods. 2 viac ako šesť mesiacov.

6.3. Nakoľko odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je, čo do výroku o zrušení spoločnosti aj do odôvodnenia správne, dospel k záveru aj o správnosti nadväzujúceho rozhodnutia o nariadení likvidácie spoločnosti, menovaní likvidátora a spôsobe konania likvidátora, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že spoločnosť má dostatok obchodného majetku (najmä nehnuteľnosť), ktorý postačuje na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora.

6.4. Pokiaľ ide o dôvod zrušenia spoločnosti podľa § 68 ods. 6 písm. g) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom do 30. septembra 2020, odvolací súd dospel k záveru, že tento dôvod nebol v čase rozhodovania súdu prvej inštancie naplnený, čo však nemá vplyv na správnosť rozhodnutia súdu, keďže tu bol iný dôvod pre zrušenie spoločnosti (viď predchádzajúci odsek odôvodnenia).

7. Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podali včas dovolanie spoločnosť i účastník (ďalej aj „dovolatelia“) odôvodnené podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a odôvodnené podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7.1. Dovolatelia prípustnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP tvrdia v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu, kedy tento bez uvedenia zákonných ustanovení, ktorými sa pri svojom rozhodovaní riadil, napriek dodatočnému splneniu povinnosti založiť individuálne účtovné záznamy spoločnosti do registra účtovných záznamov dňa 7. marca 2020 zo strany spoločnosti, a teda odpadnutiu dôvodu na zrušenie spoločnosti v zmysle ust. § 68 ods. 6 písm. f) ObZ, tento rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Vytýkajú odvolaciemu súdu, že v jeho rozhodnutí absentuje zdôvodnenie, ktorým by súd prezentoval zákonné ustanovenia, ktoré mu umožňovali uskutočniť postup smerujúci k zrušeniu spoločnosti napriek tomu, že jediné vytknuté porušenie povinnosti, a teda dôvod zrušenia spoločnosti podľa ObZ boli spoločnosťou odstránené. Uvedený postup súdu je podľa dovoľateľov v priamom rozpore s inými časťami odôvodnenia jeho rozhodnutia, konkr. s bodom 12. odôvodnenia, kde odvolací súd sám cituje z ust. § 63 CMP, v zmysle ktorého v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy a ktorá právna norma je zakotvením úplného

apelačného princípu v mimosporových konaniach, avšak následne z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu podľa dovolateľov vyplýva, že tento na nové skutočnosti (doloženie chýbajúcich individuálnych účtovných závierok spoločnosti) neprihliadol a svoj postup nijakým spôsobom nezodôvodnil. Uvedený postup krajského súdu hodnotia dovolatelia ako svojvoľný, protirečivý a nezrozumiteľný. Dovolatelia rovnako vytýkajú odvolaciemu súdu, že tento v odseku 39. svojho uznesenia odkazuje na novelizované znenie ObZ účinné od 1. októbra 2020, čím deklaruje porušovanie zákona spoločnosťou ku dňu (1. októbra 2020), kedy táto povinnosť ešte neexistovala (zákon ešte nebol účinný). Uvedenú argumentáciu odvolacieho súdu dovolatelia považujú za nesprávnu, z ktorého dôvodu hodnotia rozhodnutie odvolacieho súdu ako zmätočné.

7.2. Prípustnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP tvrdia dovolatelia v nesprávnom právnom posúdení veci zo strany odvolacieho súdu, keď tento v situácii, kedy jediným dôvodom pre zrušenie spoločnosti bolo nesplnenie podmienky podľa § 68 ods. 6 písm. f) ObZ, skonštatoval, že účtovné závierky neboli do zbierky listín založené v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (2. marca 2020) a ich následné doloženie (7. marca 2020) považoval za oneskorené a na uvedené neprihliadol. Podľa názoru dovolateľov odvolací súd mal zohľadniť dodatočné splnenie povinnosti podľa § 68 ods. 6 písm. f) ObZ v znení účinnom do 30. septembra 2020 a na základe odpadnutia dôvodu pre zrušenie spoločnosti rozhodnúť podľa § 390 CSP sám tak, že konanie zastaví. Na podporu svojej argumentácie o odklone rozhodnutia odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu dovolatelia citujú z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 23. mája 2018, sp. zn. 4Cdo/210/2017. Pokiaľ by odvolací súd rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 23. mája 2018, sp. zn. 4Cdo/210/2017 nepovažoval za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, dovolatelia alternatívne dôvodia prípustnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Ako pre konanie právne relevantnú kladú dovolatelia dovoláciu otázku: „Je odvolací súd v konaní o zrušení právnickej osoby, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené pred 30.9.2020 v rámci odvolacieho konania do rozhodnutia o odvolaní povinný prihliadať na odstránenie dôvodu zrušenia právnickej osoby, ak toto odstránenie nastalo po rozhodnutí súdu prvej inštancie a pred rozhodnutím odvolacieho súdu? Odvolací súd mal podľa dovolateľov v súlade s ust. § 63 a § 68 CMP povinnosť zistiť aktuálny skutkový stav, vykonať všetky navrhované dôkazy a prihliadať na odstránenie dôvodu zrušenia spoločnosti, aj pokiaľ by to dovolatelia nenavrhli.

Nakoľko odvolací súd vo svojom rozhodnutí podľa dovolateľov neuviedol, na základe ktorého zákonného predpisu postupoval, keď nezohľadnil doloženie účtovných závierok, dovolatelia sa domnievajú, že odvolací súd nesprávne postupoval podľa § 309d ods. 2 CMP.

7.3. Na základe vyššie uvedeného dovolatelia navrhli, aby odvolací súd postupom podľa ust. § 449 ods. 1 CSP zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na nové konanie a nové rozhodnutie, alternatívne aby odvolací súd podľa § 449 ods. 3 CSP zmenil uznesenie odvolacieho súdu tak, že zastaví súdne konanie. Zároveň žiadajú priznať dovolateľom náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Navrhovateľ sa k dovolaniu dovolateľov nevyjadril.

9. Od 1. júla 2016 sa konania v niektorých veciach právnických osôb, vrátane konania o zrušení právnickej osoby a nariadení jej likvidácie, riadia ustanoveniami zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenie § 76 CMP vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Vzhľadom na to, že v danom prípade nejde o vec, na ktorú by sa vzťahovalo ustanovenie § 76 CMP, bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 2 CMP, čo platí i pre konanie o dovolaní.

10. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastníci, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpení v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolatelia podali dovolanie dôvodne, a preto dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 C. s. p.). Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je

uvedené v nasledovných bodoch.

11. Vzhľadom k uvedenému (bod 9) prípustnosť dovolania je potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP. Čo sa však týka viazanosti dovolacieho súdu rozsahom dovolania, v zmysle § 77 CMP vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu, dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania.

Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

12. Každé podanie (vrátane dovolania) posudzuje súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP). V konkrétnej veci je z obsahu dovolania zrejmé, že dovolatelia vidia vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu, kedy tento bez uvedenia zákonných ustanovení, ktorými sa pri svojom rozhodovaní riadil, napriek dodatočnému splneniu povinnosti založiť individuálne účtovné závierky spoločnosti do registra účtovných závierok dňa 7. marca 2020 zo strany spoločnosti, a teda odpadnutiu jediného dôvodu na zrušenie spoločnosti v zmysle ust. § 68 ods. 6 písm. f) ObZ, tento rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, z ktorého dôvodu hodnotia dovolatelia odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako nedostatočné, nepreskúmateľné a svojvoľné. Uvedený postup súdu je podľa dovolateľov i v priamom rozpore s inými časťami odôvodnenia jeho rozhodnutia, konkr. s bodmi 12. a 16. odôvodnenia, kde odvolací súd sám cituje z ust. § 63 a 68 CMP, avšak následne z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu podľa dovolateľov vyplýva, že tento na nové skutočnosti (doloženie chýbajúcich individuálnych účtovných závierok spoločnosti) neprihliadol a svoj postup nijakým spôsobom nezdôvodnil. Dôsledkom uvedeného postupu krajského súdu je podľa dovolateľov jeho protirečivé a nezrozumiteľné rozhodnutie. Dovolatelia rovnako vytykajú odvolaciemu súdu, že tento v odseku 39. svojho uznesenia odkazuje na novelizované znenie ObZ účinné od 1. októbra 2020, čím deklaruje porušovanie zákona spoločnosťou ku dňu, kedy táto povinnosť ešte neexistovala (zákon ešte nebol účinný). Uvedenú argumentáciu odvolacieho súdu dovolatelia považujú za absolútne irelevantnú a nesprávnu, z ktorého dôvodu hodnotia rozhodnutie odvolacieho súdu ako zmätočné.

13. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

15. Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť, nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41).

16. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

17. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky

právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

18. V kontexte k dovolacím námietkam dovolateľov ohľadom nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu považuje najvyšší súd za dôležité upozorniť na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie a rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Najvyšší súd uvádza, že pokiaľ dovolatelia vytykajú odvolaciemu súdu aplikáciu pravej retroaktivity v dôsledku zmienky právnej normy ust. v § 68b ods. 1 ObZ, v dôsledku čoho považujú rozhodnutie odvolacieho súdu za zmatečné, s uvedeným sa dovolací súd nestotožňuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v bode 39. jeho rozhodnutia vyplýva, že v čase, kedy súd prvej inštancie rozhodoval o zrušení spoločnosti (dňa 2. marca 2020) boli splnené podmienky pre zrušenie spoločnosti podľa ust. § 68 ods. 6 písm. f) ObZ v znení účinnom do 30. septembra 2020. Sám odvolací súd ďalej následne upozornil, že hoci v čase rozhodovania súdu prvej inštancie ešte nebola účinná novela Obchodného zákonníka (účinná od 1. októbra 2020), podmienky pre zrušenie spoločnosti by boli splnené aj podľa novelizovaného ustanovenia § 68b ods. 1 písm. e) ObZ. Nie je teda pravdou, že odvolací súd rozhodoval podľa normy hmotného práva (§ 68b ods. 1 písm. e) ObZ), ktorú nemožno aplikovať na súdne konanie začaté do 30. septembra 2020, iba na túto upozornil, pričom svoje rozhodnutie celkom evidentne založil na naplnení dôvodu zrušenia spoločnosti podľa pre rozhodnutie platnej normy § 68 ods. 6 písm. f) ObZ. Argumentáciu odvolacieho súdu normou § 68b ods. 1 písm. e) ObZ možno označiť nanajvýš za nadbytočnú, nie pre rozhodnutie vo veci relevantnú, avšak rozhodnutie odvolacieho súdu z tohto dovolateľmi uvedeného dôvodu vadou zmatečnosti netrpí.

20. Ani pokiaľ dovolatelia vytykajú odvolaciemu súdu nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu, že tento nijakým spôsobom neodôvodnil svoj postup, ktorým odmietol prihliadať na doloženie chýbajúcich účtovných závierok zo strany spoločnosti počas odvolacieho konania, s uvedeným sa dovolací súd nestotožňuje. Nie je možné prisvedčiť dovolateľovi, že by odvolací súd tento svoj postup „nijakým spôsobom neodôvodnil“. Z rozhodnutia celkom jednoznačne vyplýva, že odvolací súd považoval za pre rozhodnutie vo veci podstatný okamih rozhodnutia súdu prvej inštancie, a keďže spoločnosť založila individuálne účtovné závierky do Zbierky listín až po rozhodnutí okresného súdu o jej zrušení, z tohto jediného dôvodu, teda z dôvodu, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie dôvod pre zrušenie spoločnosti trval, na dodatočne doložené listiny neprihliadol. Dovolací súd nemôže preto súhlasiť s dovolateľom, že rozhodnutie odvolacieho súdu by bolo z vyššie uvedeného dôvodu nedostatočne odôvodnené, či dokonca nepreskúmateľné. Napokon i dovolatelia v dovolaní jasne uviedli, že odvolací súd považoval doloženie individuálnych účtovných závierok do Zbierky listín za oneskorené a na uvedené z tohto dôvodu neprihliadol.

21. Avšak naopak, práve z uvedeného dôvodu, keď odvolací súd neprihliadol na doloženie chýbajúcich individuálnych účtovných závierok do zbierky listín, s akcentom na skutočnosť, že išlo o jediný dôvod pre zrušenie spoločnosti v súdnej veci, pričom odvolací súd bol o doplnení listín upovedomený v rámci odvolania spoločnosti, za súčasného citovania ustanovení § 63 CMP (bod 12. odôvodnenia rozhodnutia) a § 68 CMP (bod 16 odôvodnenia rozhodnutia), dovolací súd súhlasí s dovolateľom, že rozhodnutie odvolacieho súdu možno považovať z tohto dôvodu za zmatečné z dôvodu jeho vnútornej nekonzistentnosti. Ak odvolací súd sám upozornil na ust. § 63 CMP, podľa ktorého v odvolacom konaní

možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy a ust. § 68 CMP, podľa ktorého odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné, nie je ani dovolaciemu súdu zrejmé, akým postupom, resp. na základe akých zákonných ustanovení teda odvolací súd neprihliadol na doloženie predmetných individuálnych účtovných závierok do Zbierky listín.

21.1. Naviac, pokiaľ odvolací súd na doplnenie dôvodov v tejto súvislosti poukázal vo svojom rozhodnutí (bod 39. odôvodnenia) na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2002, sp. zn. 3Obo/280/2000, podľa ktorého podmienky pre zrušenie spoločnosti podľa ust. § 68 ods. 6 Obchodného zákonníka musia byť splnené v čase rozhodovania súdu, v tejto súvislosti považuje dovolací súd za podstatné uviesť, že v predmetnom konaní sp. zn. 3Obo/280/2000, ešte za účinnosti právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku, bolo prioritné posúdenie postupu súdu v zmysle ust. § 68 ods. 7 Obchodného zákonníka, kedy najvyšší súd uviedol, že: „Záleží na posúdení konkrétnych okolností prípadu, či súd pred rozhodnutím o zrušení spoločnosti zvolí postup podľa § 68 ods. 7 Obchodného zákonníka. Určenie lehoty na odstránenie nedostatku, pre ktorý má byť spoločnosť zrušená, bude namieste vtedy, ak vzhľadom na okolnosti prípadu možno dôvodne predpokladať, že nedostatok bude, alebo môže byť odstránený.“ Najvyšší súd v tam prejednáwanej veci sám uviedol, že: „Pre rozhodovanie súdu je rozhodujúci stav, ktorý je v čase rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p.). To platí aj pre posudzovanie, či sú splnené podmienky pre zrušenie spoločnosti podľa § 68 ods. 6 Obchodného zákonníka. V čase rozhodovania súdu prvého stupňa už takmer dva roky tento dôvod daný bol a trval aj v čase, keď rozhodoval odvolací súd.“ V súdnej veci záverom najvyšší súd uviedol, že: „Napokon od doručenia návrhu odvolateľom, do rozhodnutia súdu, uplynulo viac ako 22 mesiacov. Je to dostatočne dlhá doba na to, aby boli dôvody pre zrušenie spoločnosti odstránené. Tie však neboli odstránené ani v čase, keď rozhodoval odvolací súd.“ Z uvedeného vyplýva, že v konaní sp. zn. 3Obo/280/2010 existovali podmienky pre zrušenie spoločnosti i v čase rozhodovania odvolacieho súdu, na rozdiel od prejednáwanej veci, kedy spoločnosť doložením chýbajúcich účtovných závierok do Zbierky listín dva dni po rozhodnutí súdu prvej inštancie, a teda v rámci odvolacieho konania, pred rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý o tejto skutočnosti upozornila vo svojom odvolaní, odstránila jediný dôvod (§ 68 ods. 6 písm. f) ObZ), na základe ktorého bola súdom prvej inštancie zrušená. Pokiaľ teda krajský súd sám v odôvodnení svojho rozhodnutia odkazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/280/2000, cituje vo svojom rozhodnutí z ust. § 63 CMP, ako i § 68 CMP, a teda je zrejmé, že pri svojom rozhodovaní vychádza z tejto právnej normy, ktorá umožňuje odstrániť zrušovací dôvod aj počas odvolacieho konania a sám upozorňuje na skutočnosť, že odvolateľ doplnil chýbajúce listiny počas odvolacieho konania, osobitne s akcentom na skutočnosť, že doloženie chýbajúcich listín predstavovalo jedinú odvoláciu námietku odvolateľa v podobe odstránenia zrušovacieho dôvodu obchodnej spoločnosti, potom dovolací súd rozhodnutie, kde sa odvolací súd nezaoberal novými tvrdeniami, a takýto postup popiera, považuje za zmätočné, protirečivé a nezrozumiteľné natoľko, že uvedeným nesprávnym procesným postupom došlo podľa dovolacieho súdu k porušeniu práva dovolateľov na spravodlivý súdny proces v intenzite naplňajúcej prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

22. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že uvedený procesný postup odvolacieho súdu treba považovať za nesprávny a v jeho dôsledku bola dovolateľom znemožnená realizácia procesných práv, ktoré im procesné predpisy priznávajú, a zmarená možnosť ich aktívnej účasti na konaní, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je preto procesne prípustné podľa § 420 písm. f) CSP..

Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP:

23. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

25. Z dovolateľmi podaného dovolania je zrejmé, že prípustnosť svojho dovolania vyvodzujú z ust. § 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP, keďže majú za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), resp. ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

26. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne, na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

27. Dovolací súd uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu viď aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

28. Dovolací dôvod v zmysle ust. 421 ods. 1 CSP je v dovolaní argumentačne úzko prepojený s dovolateľmi tvrdným dôvodom prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Dovolatelia v časti dovolania, ktorého prípustnosť opierajú o ust. § 421 ods. 1 CSP tvrdia, že pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že na odpadnutie jediného dôvodu zrušenia spoločnosti v rámci odvolacieho konania v prejednávanej veci nemusí (nesmie) prihliadať, dopustil sa tak nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa dovolateľov mal odvolací súd zohľadniť dodatočné splnenie povinnosti podľa ust. § 68 ods. 6 písm. f) ObZ a na základe odpadnutia dôvodu rozhodnúť podľa ust. § 390 CSP a sám konanie zastaviť. V tejto súvislosti nastolili dovoláciu otázku v znení: „Je odvolací súd v konaní o zrušení právnickej osoby, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené pred 30.9.2020 v rámci odvolacieho konania do rozhodnutia o odvolaní povinný prihliadnuť na odstránenie dôvodu zrušenia právnickej osoby, ak toto odstránenie nastalo po rozhodnutí súdu prvej inštancie a pred rozhodnutím odvolacieho súdu?“

29. Napriek rozsiahlej judikatúre Najvyššieho súdu SR dovolací súd konštatuje, že právna otázka formulovaná dovolateľmi je otázkou zásadného právneho významu a nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená. Z uvedeného dôvodu dovolací súd posúdil dovolanie za prípustné v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

30. Najvyšší súd prioritne uvádza, že pre rozhodnutie v prejednávanej veci bola zásadná právna úprava Obchodného zákonníka účinná v čase do 30. septembra 2020, podľa ktorej v zmysle ust. § 68 ods. 6 písm. f) CSP súd na návrh štátneho orgánu, na návrh osoby, ktorá osvedčí právny záujem, alebo aj z vlastného podnetu rozhodne o zrušení spoločnosti, ak spoločnosť nesplnila povinnosť uložiť do zbierky

listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej dve účtovné obdobia nasledujúce po sebe. Súčasne pripomína, že v zmysle ust. § 304 písm. a) CMP, konaním v niektorých veciach právnických osôb je konanie o zrušení právnickej osoby a nariadení jej likvidácie.

31. Podľa čl. 6 CMP „Súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.“

32. Podľa § 63 CMP „V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.“

33. Podľa § 68 CMP „Odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.“

34. Podľa § 309d ods. 2 CMP (v znení účinnom od 1. októbra 2020) platí, že: „Proti rozhodnutiu o zrušení spoločnosti je prípustné odvolanie a môže ho podať spoločnosť. V odvolaní nemožno namietat skutočnosti, ktoré nastali po vydaní rozhodnutia o zrušení spoločnosti.“

35. Podľa § 396a ods. 1 CMP platí, že: „Konanie o zrušení právnickej osoby a nariadení jej likvidácie a konanie o ustanovení likvidátora, jeho odvolaní alebo nahradení inou osobou, ako aj rozhodovanie o odmene a náhrade výdavkov likvidátora, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30. septembra 2020, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. septembra 2020.“

36. Podľa § 68 ods. 6 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (v znení účinnom do 30. septembra 2020) „Súd na návrh štátneho orgánu, na návrh osoby, ktorá osvedčí právny záujem, alebo aj z vlastného podnetu rozhodne o zrušení spoločnosti, ak:

- a) sa v príslušnom kalendárnom roku nekonalo valné zhromaždenie alebo ak v čase dlhšom ako tri mesiace neboli ustanovené orgány spoločnosti,
- b) spoločnosť stratí oprávnenie na podnikanie,
- c) zaniknú predpoklady ustanovené zákonom na vznik spoločnosti,
- d) spoločnosť poruší povinnosť vytvoriť alebo doplniť rezervný fond podľa tohto zákona,
- e) spoločnosť porušuje povinnosť podľa § 56 ods. 4,
- f) spoločnosť nesplnila povinnosť uložiť do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej dve účtovné obdobia nasledujúce po sebe,
- g) spoločnosť nespĺňa podmienky podľa § 2 ods. 3.“

37. V zmysle odbornej literatúry „Odvolacie konanie v mimosporových konaniach je postavené na princípe úplnej apelácie. Úplná apelácia súvisí s vyšetrovacím princípom a povinnosťou súdu zistiť skutočný stav. Úplný apelačný systém umožňuje účastníkovi konania predkladať nové skutkové tvrdenia a nové dôkazné návrhy aj v odvolacom konaní. Vzhľadom na to, že v mimosporových konaniach sa vôbec neuplatňuje koncentrácia konania (§ 34), a to ani v konaní pred súdom prvej inštancie, účastníci môžu predkladať nové skutkové tvrdenia a nové dôkazné návrhy až do rozhodnutia o odvolaní, pričom platí, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôvodom tejto právnej úpravy je záujem o správne rozhodnutie na základe skutočného stavu veci, ktorý je povýšený nad rýchle rozhodnutie na základe tých skutkových tvrdení a dôkazných návrhov, ktoré boli predložené v rámci konania v prvej inštancii. [...] Taktiež do úvahy prichádzajú také nové skutkové tvrdenia, ktoré v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neexistovali a nastali až po vyhlásení rozhodnutia (napr. strata schopnosti sama sa živiť, ktorá nastala až v odvolacom konaní). Za nové dôkazné návrhy možno považovať také návrhy na vykonanie dôkazov, ktoré doposiaľ neboli navrhnuté. Navrhnuté dôkazy musia byť relevantné, t. j. skutočnosť, ktorú majú preukázať, musí byť podstatná pre rozhodnutie.“ (GEŠKOVÁ, Katarína. § 63 [Nové skutkové tvrdenia a dôkazy]. In: KOTRECOVÁ, Alexandra, SMYČKOVÁ, Romana, ŠTEVČEK, Marek, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný mimosporový poriadok. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 221).

38. Rozdiel medzi sporovým a mimosporovým konaním nespočíva v tom, že by v mimosporovom konaní nemohlo dôjsť k sporným skutkovým otázkam, ale v metóde riešenia sporných otázok (viď. článok 6 základných princípov CMP- vyšetrovací princíp, princíp materiálnej pravdy). Diskrečná právomoc súdu rozhodnúť v konaniach podľa § 304 bez nariadenia pojednávania nie je v rozpore s vyšetrovacím princípom, na ktorom je mimosporové konanie postavené, teda s povinnosťou súdu zistiť skutočný stav veci (§ 35). Ak súd rozhoduje bez nariadenia pojednávania, zisťuje skutočný stav veci z listinných dôkazov, ktoré osvedčujú zapisované skutočnosti. (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/17/2020 z 29. apríla 2020).

38.1. V mimosporovom konaní má teda odvolací súd možnosť doplniť dokazovanie. „Nosnou myšlienkou uvedeného postupu je to, aby sa vec meritorne skončila na odvolacom súde, t. j. aby odvolací súd sám napravil vady v zistenom skutkovom stave a na tento účel vykonal dokazovanie. Uvedený postup súvisí s hospodárnosťou konania zakotvenom v článku 12 základných princípov Civilného mimosporového poriadku (viď GEŠKOVÁ, K In: Smyčková, R., Števec, M., Tomašovič, M., Kotrecová, A. a kol. Civilný mimosporový poriadok. 1. vydanie. Bratislava: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 225).

38.2. I Ústavný súd v uznesení sp. zn. IV. ÚS 78/2003 z 24. apríla 2003 uviedol, že „Všeobecný súd je povinný a oprávnený v nesporových konaniach vykonávať dôkazy nielen v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, ale aj v rozsahu ústavnej zodpovednosti za zistenie skutkového stavu, ktoré nemôže závisieť od vôle účastníkov konania.“

39. Najvyšší súd uvádza, že odvolací súd v prejednávanej veci v bode 12. odôvodnenia svojho rozhodnutia sám cituje ust. § 63 CMP. Dovolací súd pripomína, že táto právna norma je zakotvením úplného apelačného princípu v mimosporových konaniach, ktorým je nepochybne aj predmetné konanie o zrušení obchodnej spoločnosti.

39.1. „Civilný mimosporový poriadok na rozdiel od všeobecnej úpravy v Civilnom sporovom poriadku je postavený na koncepcii úplného apelačného systému. V mimosporových konaniach zmena a dopĺňanie odvolacích dôvodov nie je obmedzená lehotou na podanie odvolania a procesnú aktivitu účastníkov konania vrátane tzv. práva novôt neobmedzuje princíp koncentrácie. Z toho vyplýva, že aj v odvolacom konaní je možné uvádzať nové skutočnosti a predkladať nové dôkazné návrhy a súd je povinný v súčinnosti s účastníkmi konania zistiť skutočný stav veci a na účely tohto zistenia vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhl (čl. 6 C.m.p.)“ (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. mája 2018, sp. zn. 4 Cdo 210/2017).

40. V zmysle čl. 6 CMP v konaniach podľa CMP vyšetrovací princíp spolu s princípom oficiality a materiálnej pravdy zdôrazňujú materiálne vedenie konania, ktorého výsledkom má byť rozhodnutie čo najbližšie hmotnoprávnym pomerom účastníkov konania. Vyšetrovací princíp vo svojej podstate určuje, ako má súd postupovať pri zistení podkladu rozhodnutia, a súčasne, ako sa má priblížiť k skutočným (nie fiktívnym) a reálne existujúcim právam a právom chráneným hodnotám v rozsahu čo najbližšie ich hmotnoprávnemu vyjadreniu.

41. Dovolací súd považuje za dôležité prioritne zdôrazniť, že pokiaľ odvolací súd pri rozhodovaní veci postupoval podľa ust. § 309d ods. 2 CMP (Protiv rozhodnutiu o zrušení spoločnosti je prípustné odvolanie a môže ho podať spoločnosť. V odvolaní nemožno namietat skutočnosti, ktoré nastali po vydaní rozhodnutia o zrušení spoločnosti.), čoho sa však možno len domnievať, nakoľko odvolací súd uvedenú právnu normu v odôvodnení svojho rozhodnutia neuvádza, avšak z dôvodu, že postup pri jeho rozhodovaní tomu nasvedčuje, dovolací súd prízvukuje, že uvedené ustanovenie nie je na súdenú vec aplikovateľné. Táto úprava nadobudla účinnosť až dňa 1. októbra 2020 a v zmysle prechodného ustanovenia § 396a ods. 1 CMP (Konanie o zrušení právnickej osoby a nariadení jej likvidácie a konanie o ustanovení likvidátora, jeho odvolaní alebo nahradení inou osobou, ako aj rozhodovanie o odmene a náhrade výdavkov likvidátora, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30. septembra 2020, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. septembra 2020.) nie je aplikovateľná na konania začaté a právoplatne neskončené do 30. septembra 2020. Keďže prejednávaná vec bola začatá dňa 13. novembra 2017 a právoplatne neskončená do 30. septembra 2020, odvolací súd nebol oprávnený aplikovať ustanovenie § 309d CMP, a naopak bol povinný vykonať ďalšie dokazovanie a prihliadnuť na

odpadnutie dôvodu zrušenia spoločnosti v súlade s § 63 a § 68 CMP. Napokon i znenie novelou zavedeného ust. § 309d ods. 2 CMP podporuje záver, podľa ktorého pred novelizáciou Obchodného zákonníka účinnou od 1. októbra 2020 bolo namietanie nových skutočností v konaní o zrušení obchodnej spoločnosti počas odvolacieho konania možné.

42. Vo vzťahu k prejednávanej veci dovolací súd považuje za potrebné navyiac pripomenúť, že v ust § 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka (v znení účinnom do 30. septembra 2020) je upravený dôvod na zrušenie obchodnej spoločnosti súdom, a to nesplnenie povinnosti ukladať do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku najmenej za dve po sebe nasledujúce účtovné obdobia, t. j. najmenej za obdobie dvoch rokov. Ide o dôvod zrušenia spoločnosti súdom, ktorý bol do nášho právneho poriadku doplnený novelou Obchodného zákonníka (zákom č. 432/2004 Z. z.) s účinnosťou od 1. októbra 2004, s cieľom vytvoriť mechanizmus, ktorý by umožnil na podklade súdneho rozhodnutia o zrušení spoločnosti vymazať z obchodného registra tzv. mŕtve spoločnosti, pretože ak spoločnosť neukladá do zbierky listín účtovné závierky, možno predpokladať, že nevykonáva žiadnu činnosť. Pokiaľ by rozhodnutím súdu došlo k zrušeniu spoločnosti, napriek tomu, že táto počas konania o odvolaní doložila do Zbierky listín chýbajúce individuálne účtovné závierky, došlo by podľa dovolacieho súdu k zrušeniu spoločnosti, o ktorej nemožno dôvodne predpokladať, že nevykonáva žiadnu činnosť, uvedené by teda popieralo účel predmetného ustanovenia.

43. Dovolací súd v zmysle vyššie uvedeného konštatuje, že právnická osoba v konaní o jej zrušení, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené pred 30. septembra 2020 (teda pred nadobudnutím účinnosti právnej úpravy ust. § 309d ods. 2 CMP, v zmysle prechodného ustanovenia § 396a ods. 1 CMP) má možnosť dodatočnej nápravy aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to až do rozhodnutia odvolacieho súdu, ak podá niektorý z účastníkov konania odvolanie a odvolací súd je povinný prihliadnuť na odstránenie dôvodu zrušenia právnickej osoby. Pokiaľ právnická osoba, prípadne jej spoločník, svoje právo odstrániť dôvod zrušenia spoločnosti do vydania rozhodnutia odvolacieho súdu o zrušení spoločnosti využili a dôvod na zrušenie spoločnosti odstránili, potom práva a oprávnené záujmy právnickej osoby, ktorú súd napriek tomu zrušil, neboli z uvedených dôvodov postupom súdov dostatočne chránené. Vo vzťahu k vyššie uvedenému a v súvislostiach prejednávanej veci, ktorá bola začatá dňa 13. novembra 2017 a právoplatne neskončená do 30. septembra 2020, pokiaľ odvolací súd nevykonával ďalšie dokazovanie a neprihliadol na odpadnutie dôvodu zrušenia spoločnosti v súlade s § 63 a § 68 CMP a zrušil obchodnú spoločnosť v zmysle ust. § 68 ods. 6 písm. f) ObZ napriek skutočnosti, že táto počas odvolacieho konania doložila do Zbierky listín chýbajúce individuálne účtovné závierky a odstránila tak jediný dôvod na jej zrušenie, odvolací súd vec nesprávne právne vec posúdil a vec nesprávne rozhodol. Z uvedeného dôvodu tak dovolanie dovolateľov bolo v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP nielen prípustné, ale i dôvodné.

44. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti dovolací súd konštatuje, že prípustnosť dovolania dovolateľov je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ako aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP).

45. V ďalšom konaní je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP).

45.1. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 CSP. Úlohou odvolacieho súdu v ďalšom konaní bude postupom v súlade s ust. § 63 a § 68 CMP opätovne preveriť, či podmienka zrušenia spoločnosti v čase jeho nového rozhodnutia ešte stále trvá a vo veci opätovne rozhodnúť.

46. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

47. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.